

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive research) มีเพื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะทางประชากรและปัจจัยต่างๆ ได้แก่ ปัจจัยนำ ปัจจัยเอื้อ และปัจจัยเสริม ที่มีผลต่อการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของประชาชนในเขตตำบลท่าเตื่อ อำเภอคอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่

ประชากรที่ศึกษา คือ หัวหน้าครัวเรือน หรือแม่บ้าน ที่อาศัยอยู่ในเขตตำบลท่าเตื่อ อำเภอคอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 6 หมู่บ้าน ทั้งหมด 1,234 ครัวเรือน โดยมีการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างในแต่ละหมู่บ้านในตำบลท่าเตื่อ แล้วสุ่มจำนวนหมู่บ้านในตำบลท่าเตื่อ โดยสุ่มจำนวนหมู่บ้านแบบง่าย (Simple random sampling) ด้วยวิธีการจับสลากแบบไม่คืนให้ได้จำนวนหมู่บ้าน 3 บ้าน และจำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละหมู่บ้านทั้งหมด 302 ครัวเรือน การหาคุณภาพของเครื่องมือ โดยการตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมของเนื้อหาตลอดจนความเหมาะสมของภาษา จากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน แล้วนำมาแก้ไขปรับปรุงก่อนนำไปทดสอบกับกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่ได้อาศัยอยู่ในเขตตำบลท่าเตื่อ อำเภอคอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ โดยเป็นหัวหน้าครัวเรือน หรือแม่บ้าน ที่ไม่ได้มีภูมิลำเนาในเขตตำบลท่าเตื่อ อำเภอคอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คนหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาช (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.812 จากนั้นนำแบบสัมภาษณ์ไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป ผู้ศึกษานำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปคอมพิวเตอร์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะทางประชากรและปัจจัยต่างๆ คือ 1.ทางด้านปัจจัยนำ ได้แก่ ด้านความรู้ ด้านความคิดเห็น และด้านการรับรู้เกี่ยวกับการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก 2.ด้านปัจจัยเอื้อ ได้แก่ ความพอเพียงของทรัพยากรและการมีทักษะในการใช้ทรัพยากรในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก 3.ด้านปัจจัยเสริม ได้แก่ การได้รับการสนับสนุนหรือกระตุ้นเตือนจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุขหรืออาสาสมัครสาธารณสุขหรือบุคคลใกล้ชิดโดยใช้สถิติ

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient) และสถิติทดสอบไคสแควร์ (Chi-square)

สรุปผลการวิจัย

คุณลักษณะทางประชากร

คุณลักษณะทางประชากรของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นชาย กลุ่มอายุส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 36-45 ปี จบการศึกษาระดับประถมศึกษามากที่สุด การประกอบอาชีพหลักมากที่สุดคือ อาชีพรับจ้าง ส่วนอาชีพเสริมประกอบอาชีพทอผ้ามากที่สุด และเป็นผู้มีสถานภาพสมรสคู่ รายได้เฉลี่ยส่วนใหญ่ของครัวเรือนอยู่ที่ 10,000-15,000 บาท มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 3-4 คน

สถานะสุขภาพและการเจ็บป่วย

สุขภาพและการเจ็บป่วยของกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เคยเจ็บป่วยด้วยโรคไข้เลือดออกเลยมากที่สุด จำนวน 268 คน และเคยเจ็บป่วยด้วยโรคไข้เลือดออกเพียง 34 คน และในรอบหนึ่งปีที่ผ่านมาส่วนใหญ่คนในครอบครัวของกลุ่มตัวอย่างไม่มีคนในครอบครัวเคยเจ็บป่วยด้วยโรคไข้เลือดออกเลยถึง 243 คน และมีคนในครอบครัวเคยเจ็บป่วยด้วยโรคไข้เลือดออกเพียง 59 คน

ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยนำ

ระดับความรู้ เรื่องโรคไข้เลือดออกและการป้องกันควบคุมโรคไข้เลือดออกของกลุ่มตัวอย่างพบว่า ความรู้โดยรวมส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง

ระดับความคิดเห็นต่อการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่พบว่า มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับสูง

ระดับการรับรู้ต่อการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่พบว่า มีระดับการรับรู้อยู่ในระดับสูง

ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยเอื้อ

ระดับความพอเพียงของทรัพยากรต่อการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับความพอเพียงของทรัพยากรในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกอยู่ในระดับมาก ส่วนระดับการมีทักษะในการใช้ทรัพยากรต่อการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับการมีทักษะในการใช้ทรัพยากรในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกอยู่ในระดับปานกลาง

ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยเสริม

ระดับการได้รับคำแนะนำ/กระตุ้นเตือนและการได้รับแรงจูงใจต่อการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ในระดับสูง

ข้อมูลเกี่ยวกับการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกที่มีประสิทธิภาพ

ระดับการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกที่มีประสิทธิภาพต่อการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ในระดับสูง

ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะทางประชากร และปัจจัยต่างๆ ได้แก่ ปัจจัยนำ ปัจจัยเอื้อ และปัจจัยเสริมที่มีผลต่อการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกที่มีประสิทธิภาพ

ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะทางประชากรที่มีผลต่อการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกที่มีประสิทธิภาพแสดงให้เห็นว่า อายุ การศึกษา สถานภาพ อาชีพ รายได้ มีความสัมพันธ์กับการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกที่มีประสิทธิภาพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และในส่วนของเพศไม่มีความสัมพันธ์กับการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกที่มีประสิทธิภาพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยนำกับการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกที่มีประสิทธิภาพแสดงให้เห็นว่า ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก ความคิดเห็นต่อการป้องกันควบคุมโรคไข้เลือดออก และการรับรู้เกี่ยวกับการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยเอื้อกับการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกที่มีประสิทธิภาพแสดงให้เห็นว่าความพอเพียงของทรัพยากรและสิ่งอำนวยความสะดวกจากหน่วยบริการของภาครัฐในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกมีความสัมพันธ์กับการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และการมีทักษะในการใช้ทรัพยากรป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก ไม่มีความสัมพันธ์กับการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยเสริมกับการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกที่มีประสิทธิภาพแสดงให้เห็นว่า การได้รับคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุข, อสม. หรือบุคคลใกล้ชิดในครอบครัวและการได้รับแรงจูงใจ โดยการได้รับรางวัลจากส่วนราชการได้รับคำชมจากเจ้าหน้าที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

การศึกษานี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา (Descriptive research) เพื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะทางประชากรและปัจจัยต่างๆ ได้แก่ ปัจจัยนำ ปัจจัยเอื้อ และปัจจัยเสริมที่มีผลต่อการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของประชาชนในเขตตำบลท่าเตื่อ อำเภอค้อยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ มีประชากรกลุ่มตัวอย่าง 302 คน โดยอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์การศึกษาดังนี้

เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะทางประชากรและปัจจัยต่างๆ ได้แก่ ปัจจัยนำ ปัจจัยเอื้อ และปัจจัยเสริม ที่มีผลต่อการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของประชาชนในเขตตำบลท่าเตื่อ อำเภอค้อยเต่า จังหวัดเชียงใหม่

จากผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะทางประชากรกับการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกที่มีประสิทธิภาพ จากการศึกษาพบว่า เพศของประชากรกลุ่มตัวอย่างไม่มีความสัมพันธ์กับการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก อธิบายได้ว่าการกระทำหรือการปฏิบัติของบุคคลที่มีผลต่อสุขภาพ ซึ่งเป็นผลจากการเรียนรู้ของบุคคลเป็นสำคัญในการแสดงออกซึ่งให้เห็นถึงลักษณะของการกระทำและไม่กระทำในสิ่งที่มีผลดีต่อสุขภาพหรือเป็นผลเสียต่อสุขภาพ แล้วแต่กรณีซึ่งเป็นส่วนที่เป็นความรู้ เจตคติและการปฏิบัติของพฤติกรรมสุขภาพโดยไม่คำนึงถึงคุณลักษณะต่างๆ เช่น เพศ (เฉลิมพล ต้นสกุล, 2543) ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของจริยวัตร คมพยัคฆ์ และคณะ (2545) เรื่องปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพครอบครัว ในชุมชนแขวงคลองมหานาค เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร ที่พบว่า เพศไม่ได้มีความสัมพันธ์ถึงความสามารถในการปฏิบัติพฤติกรรม และไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของครอบครัว เนื่องจากบุคคลไม่ว่าจะเป็นเพศหญิงหรือชาย มักมีภาวะในการตัดสินใจที่จะเลือกปฏิบัติ ในกรณีที่ถูกเงินและเป็นเหตุการณ์เฉพาะหน้าโดยมีความเชื่อมั่นว่าสามารถปฏิบัติได้ มักไม่ใส่ใจในการปฏิบัติ ซึ่งจากการศึกษาสามารถอธิบายได้ว่าเพศหญิงหรือเพศชาย มีการป้องกันและควบคุมโรคอยู่ในระดับเดียวกันไม่แตกต่างกัน

ส่วนคุณลักษณะทางประชากรในด้านอื่น เช่น อายุ การศึกษา สถานภาพ อาชีพ และรายได้ มีความสัมพันธ์กับการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกที่มีประสิทธิภาพของประชากรกลุ่มตัวอย่าง อธิบายได้ว่าองค์ประกอบทางด้านเศรษฐกิจ สภาพเศรษฐกิจมีอิทธิพลอย่างมากต่อพฤติกรรมของมนุษย์ โดยเฉพาะบุคคลที่อยู่ในสังคมเมืองซึ่งจำเป็นต้องพึ่งพาเศรษฐกิจของสังคมรายได้เป็นตัวบ่งชี้ถึงสภาพเศรษฐกิจและสังคมรวมทั้งเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตในด้านการตอบสนองความต้องการพื้นฐานของบุคคล (Pender, 1987) และจัดเป็นแหล่งประโยชน์สำคัญอย่างหนึ่งที่มีผลทำให้ชีวิตความเป็นอยู่ของบุคคลดีขึ้น โอเร็ม (Orem, 1986) และเพนเดอร์

(Pender, 1987) และองค์ประกอบทางการศึกษา มีส่วนช่วยให้บุคคลได้เรียนรู้ในเรื่องต่างๆ ทั้งความรู้และทักษะในการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพและการปฏิบัติทางสุขภาพอนามัยของประชาชน (ประภาเพ็ญ สุวรรณ, 2532) ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ รวิภา บุราณเศรษฐ์ (2546) พบว่า อายุ การศึกษา สถานภาพ อาชีพ และรายได้ มีความสัมพันธ์กับการป้องกันและควบคุมโรค ไข้เลือดออกที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งจากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์ระหว่าง อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ เป็นสิ่งที่สามารถกำหนดและเป็นตัววัดระดับทั้งความรู้ ความคิดเห็น และการรับรู้ จากการศึกษาค้นลักษณะในเรื่องอายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ และสถานภาพ มีความสัมพันธ์กับการป้องกันและควบคุมโรค ไข้เลือดออกที่มีประสิทธิภาพก่อให้เกิดการแสดงผลพฤติกรรมการป้องกันโรค ไข้เลือดออก

จากผลการวิเคราะห์พบว่าด้านปัจจัยนำเข้า ได้แก่ ความรู้ ความคิดเห็น และการรับรู้เกี่ยวกับการป้องกันและควบคุมโรค ไข้เลือดออก มีความสัมพันธ์กับการป้องกันและควบคุมโรค ไข้เลือดออก ของประชาชนในเขตตำบลท่าเดื่อ อำเภอศอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ความรู้เกี่ยวกับการป้องกัน และควบคุมโรค ไข้เลือดออกของกลุ่มตัวอย่าง มีความสัมพันธ์กับการป้องกันและควบคุมโรค ไข้เลือดออก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($r=0.282$ $P=0.000$) อธิบายได้ว่า ความรู้เป็นปัจจัย นำที่ก่อให้เกิดการแสดงผลพฤติกรรมที่อาศัยความรู้ที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมแต่จะต้องมี แรงจูงใจอย่างเพียงพอจึงจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม (Klein, 1991, อังโน เถติมพล ดันสกุล, 2541) ซึ่งพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับการป้องกันและควบคุมโรค ไข้เลือดออก อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของยุวดี ตาทิพย์ (2541) ศึกษาเรื่องความชุกชุม ลูกน้ำขุยลาย ความรู้และการปฏิบัติในการป้องกันควบคุมโรค ไข้เลือดออกของประชาชนตำบลแม่ระมาด อำเภอแม่ระมาด จังหวัดตาก ที่พบว่า ความรู้เรื่องโรค ไข้เลือดออก มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม การป้องกันโรค ไข้เลือดออก และการศึกษาของวาทีณี วิษณุานุโรจน์ (2544) ศึกษาเรื่อง กลยุทธ์การ ประชาสัมพันธ์และประสิทธิผลของโครงการประชาร่วมใจป้องกันและควบคุมโรค ไข้เลือดออก เถลิ้มพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่พบว่า ความรู้เรื่องโรค ไข้เลือดออก มีความสัมพันธ์ กับพฤติกรรมการป้องกันโรค ไข้เลือดออกและการศึกษาของ ตำราญ สิริภคมงคล (2546) ศึกษา เรื่องปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมควบคุมโรค ไข้เลือดออก : ศึกษาเปรียบเทียบในชุมชนที่เข้มแข็ง กับชุมชนที่อ่อนแอของจังหวัดนครสวรรค์ พบว่าความรู้เรื่องโรค ไข้เลือดออกและการป้องกัน และควบคุมโรค ไข้เลือดออกของประชาชนมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมการป้องกันโรค ไข้เลือดออกซึ่งแตกต่างจากการศึกษาของรุ่งทิพย์ ผูกเกษร (2546) ที่ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อ พฤติกรรมการป้องกันและควบคุมโรค ไข้เลือดออกของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางปู อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ความรู้เกี่ยวกับโรค ไข้เลือดออก ไม่มีความสัมพันธ์กับ

พฤติกรรมการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ยังไม่ค่อยมีความรู้เกี่ยวกับวิธีการใช้ทรายอะเบท ได้แก่ การขัดล้างภาชนะก่อนใส่ทรายอะเบท และระยะเวลาการออกฤทธิ์ของทรายอะเบท ทำให้ถึงแม้จะได้รับการสนับสนุนทรายอะเบทอย่างเพียงพอ แต่กลุ่มตัวอย่างใช้ไม่ถูกต้อง และไม่รู้ระยะเวลาที่จะเปลี่ยนทรายอะเบท จึงทำให้การป้องกันหรือการกำจัดลูกน้ำยุงลายไม่ได้ผลหรือไม่มีประสิทธิภาพ ดังเช่นการศึกษาของ วรรณภา ญาณโรจน์ (2544) พบว่า การไม่รู้จักใช้ทรายอะเบท เป็นอุปสรรคในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก

สำหรับความคิดเห็นในการป้องกันควบคุมโรคไข้เลือดออกของประชากรกลุ่มตัวอย่าง พบว่า มีความสัมพันธ์กับการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($r=0.276$ $P=0.000$) อธิบายได้ว่า ความคิดเห็นเป็นผลมาจากการเรียนรู้ และความรู้สึกลึก เมื่อคนได้เรียนรู้เกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง และมีความรู้สึกลึกซึ้งหรือพึงพอใจต่อสิ่งนั้นแล้ว สิ่งตามมาก็คือ ความพร้อมที่จะกระทำในทางใดทางหนึ่งที่สอดคล้องกับการเรียนรู้และความรู้สึกต่อสิ่งนั้น (Rokeach, 1968, อ้างใน เถลิงพล ต้นสกุล, 2543) หากบุคคลรู้และเชื่อว่าสิ่งใดดี ก็จะเกิดความคิดเห็นที่ดีต่อสิ่งนั้น ซึ่งจากการศึกษา พบว่าประชากรกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นในระดับสูง แสดงให้เห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างมีการเอาใจใส่ดูแลสุขภาพของคนในครอบครัว ทำให้เกิดความคิดเห็นหรือความรู้สึกลึกซึ้งต่อบุคคลในครอบครัว จึงมีผลโน้มน้าวให้กลุ่มตัวอย่างแสดงการป้องกันและควบคุมโรคเพื่อไม่ให้เกิดโรคไข้เลือดออกกับบุคคลในครอบครัวของตนเองซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ชูวดี ตาทิพย์ (2546) เรื่องความซุกซุนลูกน้ำยุงลาย ความรู้และการปฏิบัติในการป้องกันควบคุมโรคไข้เลือดออกของประชาชนตำบลแม่ระมาด อำเภอแม่ระมาด จังหวัดตาก พบว่าทัศนคติเกี่ยวกับโรคไข้เลือดออก มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติในการป้องกันโรคไข้เลือดออก และตรงกับการศึกษาของ รุ่งทิพย์ ผูกเกสร (2546) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางปู อำเภอเมืองจังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ปัจจัยจิตลักษณะได้แก่ ทัศนคติต่อการป้องกันโรค ความเชื่อในอำนาจแห่งตน มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก และการศึกษาของ สำนาน สุริภคกงค (2546) เรื่องปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมควบคุมโรคไข้เลือดออก : ศึกษาเปรียบเทียบในชุมชนที่เข้มแข็งกับชุมชนที่อ่อนแอของจังหวัดนครสวรรค์ พบว่า ทัศนคติต่อโรคไข้เลือดออกมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมควบคุมโรค แต่ไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ วาทีณี วิชญานุโรจน์ (2544) ที่พบว่า ความคิดเห็นต่อการเกิดโรคไข้เลือดออกไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมป้องกันโรคไข้เลือดออก เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างยังคงมีความคิดเห็นและการแสดงออกด้านการป้องกันและควบคุมโรคที่ผิด มีความเชื่อตามแบบแผนโบราณที่สืบทอดกันมา ซึ่งตรงกันข้ามกับการศึกษาในครั้งนี้

ในส่วนของการรับรู้เกี่ยวกับการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า มีความสัมพันธ์กับการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($r=.180$ $P=.002$) อธิบายได้ว่า การรับรู้เกิดจากการที่มีสิ่งเร้ามากระตุ้นประสาทสัมผัสจากนั้น จึงเกิดการตอบสนองเรียกว่าเกิดการรับรู้ โรเซนสโตค (Rosenstock, 1974, อ้างใน เฉลิมพลตันสกุล, 2541) กล่าวว่า ผลกระทบของการเกิดโรคเป็นสิ่งสำคัญในการรับรู้ เพราะเมื่อบุคคลมีการรับรู้ว่าจะเสี่ยงต่อการเกิดโรคและมีการรับรู้ต่อไปอีกว่าโรคนั้นจะมีความรุนแรง หรือทำให้เสียชีวิต บุคคลก็ จะมีการแสดงพฤติกรรมเพื่อป้องกันการเกิดโรสดังกล่าว ซึ่งถ้าบุคคลมีการรับรู้ในเรื่องเกี่ยวกับการป้องกัน และควบคุมโรคไข้เลือดออกที่ดี ย่อมเกิดความรู้สึกที่ดีที่จะตอบสนองหรือแสดงพฤติกรรม การ ป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก สอดคล้องกับการศึกษาของ ตำราญ สิริภมมงคล (2546) เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการควบคุมโรคไข้เลือดออก : ศึกษาเปรียบเทียบในชุมชนที่เข้มแข็งกับ ชุมชนที่อ่อนแอของจังหวัดนครสวรรค์ ที่พบว่าการรับรู้เกี่ยวกับโรคไข้เลือดออกมีความสัมพันธ์ กับพฤติกรรมการควบคุมโรคไข้เลือดออกและยังสอดคล้องกับการศึกษาของ ภาควัย คะมาลี (2552) เรื่อง การรับรู้และพฤติกรรมในการป้องกันโรคไข้เลือดออกของประชาชนเทศบาลเมืองแกนพัฒนา อำเภอมะแตง จังหวัดเชียงใหม่ ที่พบว่า การเปรียบเทียบการรับรู้และพฤติกรรมในการป้องกันโรค ไข้เลือดออกระหว่างตำบลที่มีอุบัติการณ์ของโรคสูงและมีอุบัติการณ์ของโรคต่ำ พบว่าไม่มีความ แตกต่างกันจากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์พบว่า การรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรค การรับรู้ความ รุนแรงของโรค การรับรู้ประโยชน์ของการป้องกันโรค และการรับรู้ต่อการดำเนินงานป้องกันโรค ไข้เลือดออกมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้เลือดออกของประชาชนอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($p\text{-value} = 0.001$) แต่ไม่สอดคล้องกับการศึกษาของสุพร ชุณหวิญญู ยานนท์ (2548) เรื่องพฤติกรรมของประชาชนเกี่ยวกับการเกิดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย : ศึกษาเฉพาะ กรณีหุบขามในจังหวัดบุรีรัมย์ ที่พบว่า การรับรู้เกี่ยวกับโรคไข้เลือดออกของประชาชนอยู่ในระดับดี แต่ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมในการป้องกันเกิดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายของประชาชน ซึ่งจากการศึกษาครั้งนี้ พบว่าประชากรกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการรับรู้ที่ถูกต้องเช่น เด็กนอนในที่ มีดทับอากาศถ่ายเทไม่สะดวก มีโอกาสถูกยุงลายกัดมากกว่าอยู่ในที่สว่าง มีการรับรู้ว่ามากที่สุดและ การกางมุ้งให้เด็กนอนเวลากลางวันเป็นเรื่องที่สำคัญต้องปฏิบัติเป็นประจำ เป็นอันดับรองลงมา ดังนั้นจึงทำให้กลุ่มตัวอย่างมีการแสดงพฤติกรรมการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกที่มี ประสิทธิภาพ

จากผลการวิเคราะห์พบว่าด้านปัจจัยอื่น ได้แก่ ความพอเพียงของทรัพยากร และการมีทักษะ ในการใช้ทรัพยากรในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก มีความสัมพันธ์กับการป้องกัน และควบคุมโรคไข้เลือดออกของประชาชนในเขต ตำบลท่าเตื่อ อำเภอดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่

จากการศึกษา พบว่า ปัจจัยเอื้อในด้านความพอเพียงของทรัพยากรในการป้องกันและควบคุมโรค ไข้เลือดออก มีความสัมพันธ์กับการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของประชากรกลุ่มตัวอย่าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($r = -.200$ $P = .000$) อธิบายได้ว่าสิ่งต่างๆ หรือสิ่งแวดล้อมเป็น ปัจจัยที่เอื้อให้เกิดการแสดงผลพฤติกรรม (Green & Kreuter, 1999) เมื่อมีทรัพยากรอย่างเพียงพอในการป้องกันและควบคุมโรคจึงมีส่วนสนับสนุนให้เกิดการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก เช่น มีทรัพยากรในการป้องกันยุงกัด มีการสนับสนุนทรายอะเบท สารเคมีในการพ่นหมอกควันมี ปลาหางนกยูงในการกำจัดลูกน้ำยุงลาย หรือมีอุปกรณ์ป้องกันมิให้ยุงวางไข่ เป็นต้น ซึ่งจากการศึกษาครั้งนี้ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความพอเพียงของทรัพยากรในการป้องกันและควบคุมโรค ไข้เลือดออกอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาจริยวัตร คมพยัคฆ์ และคณะ (2547) เรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพครอบครัวในชุมชนแขวงคลองมหานาค เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานครที่พบว่า ปัจจัยเอื้อได้แก่ ความเชื่อมั่นถึงความสามารถในการปฏิบัติพฤติกรรม มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของครอบครัว เนื่องจากบุคคล มีความเชื่อมั่นว่าสามารถปฏิบัติได้ จึงส่งผลให้มีการปฏิบัติพฤติกรรมจากผลการศึกษางานวิจัย ปัจจัยเอื้อกับพฤติกรรมการป้องกันโรค พบว่า ปัจจัยเอื้อมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกัน และควบคุมโรค ดังนั้นในงานวิจัยนี้ผู้ศึกษาจึงได้ศึกษาปัจจัยเอื้อได้แก่ ความพอเพียงของทรัพยากร ในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก และการมีทักษะในการใช้ทรัพยากรในการป้องกัน และควบคุมโรคไข้เลือดออก มาเป็นตัวแปรอิสระเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยเอื้อกับ พฤติกรรมการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของประชาชนซึ่งไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ สิริชัย พรรณณะ (อ้างถึงใน สำนักงานควบคุมโรคติดต่อ, 2545) พบว่าปัญหาและอุปสรรคในการ ดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกคือ การสนับสนุนเคมีภัณฑ์ที่ล่าช้าและไม่เพียงพอ จึงทำให้มีทางเลือกในการป้องกันโรคไข้เลือดออกน้อยลงและเกิดอุปสรรคในการป้องกันโรค ดังเช่นการศึกษาครั้งนี้ พบว่า ทรัพยากรที่กลุ่มตัวอย่างมีไม่เพียงพอ ได้แก่ ทรายอะเบทสำหรับกำจัด ลูกน้ำยุงลายติดบ้านไว้เสมอ จึงทำให้เป็นอุปสรรคในการแสดงผลพฤติกรรมการป้องกันและควบคุม โรคได้

ส่วนการมีทักษะในการใช้ทรัพยากรป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก พบว่าไม่มีความสัมพันธ์กับการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของกลุ่มตัวอย่าง (เฉลิมพล ดันสกุล, 2541) ได้อธิบายว่า กระบวนการเกิดพฤติกรรมของบุคคลนั้นมีองค์ประกอบหลายอย่างได้แก่องค์ประกอบ ทางด้านจิตวิทยา วุฒิภาวะ ความต้องการภายใน ทักษะคติ ความเชื่อ ความสนใจ ล้วนเป็นผลที่ทำให้ เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของมนุษย์ องค์ประกอบด้านสังคม วัฒนธรรม และครอบครัว มีบทบาทสำคัญในการอบรมและขัดเกลาพฤติกรรมที่เหมาะสม สังคมที่ดีมีอิทธิพลให้บุคคลเกิด

การเรียนรู้และเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมต่างๆ ของคนในสังคมนอกจากนี้องค์ประกอบทางด้านเศรษฐกิจก็มีส่วนเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของคน โอเร็ม (Orem, 1986) และเพนเดอร์ (Pender, 1987) กล่าวว่าบุคคลที่มีรายได้หรือมีฐานะเศรษฐกิจดี มีผลต่อการมีศักยภาพทักษะในการดูแลสุขภาพของตนเองดีขึ้น บุคคลที่มีรายได้น้อยจึงทำให้มีข้อจำกัดในการแสวงหาความรู้ทักษะและประสบการณ์ในการดูแลตนเองและป้องกันโรค และยังสอดคล้องกับการศึกษาของ รุ่งทิพย์ ผูกเกษร (2546) ที่ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางปู อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า การมีทักษะในการใช้ทรัพยากรป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก จากการศึกษาครั้งนี้ พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่มีทักษะเกี่ยวกับวิธีการใช้ทรายอะเบท ได้แก่ การขัดล้างภาชนะก่อนใส่ทรายอะเบทและระยะเวลาการออกฤทธิ์ของทรายอะเบท ทำให้ถึงแม้จะได้รับการสนับสนุนทรายอะเบทอย่างเพียงพอ แต่กลุ่มตัวอย่างใช้ไม่ถูกต้อง และไม่รู้ระยะเวลาที่จะเปลี่ยนทรายอะเบท จึงทำให้มีการป้องกันหรือการกำจัดลูกน้ำยุงลายไม่ได้ผลหรือไม่มีประสิทธิภาพ ดังเช่นการศึกษาของ วรณภา ญาณโรจน์ (2546) ที่พบว่า การไม่รู้จักใช้ทรายอะเบทเป็นอุปสรรคในการป้องกันและควบคุมโรค จากการศึกษาครั้งนี้ยังพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทักษะการใช้ทรัพยากรไม่ถูกต้องในเรื่อง การใช้น้ำจะลายเกลือแกง หรือน้ำจะลายผงซักฟอก ใส่ภาชนะกับข้าวนั้นจะต้องเปลี่ยนน้ำผสมสารดังกล่าวทันทีเมื่อครบ 1 สัปดาห์ และกรณีที่ท่านปลูกต้นไม้ในกระถางและมีจานรองกระถางต้นไม้ ท่านมักใส่ทรายธรรมชาติลงในจานรองกระถางต้นไม้ทันทีเพื่อดูดซับน้ำจึงทำให้เป็นอุปสรรคในการป้องกันและควบคุมโรคได้

จากผลการวิเคราะห์พบว่าด้านปัจจัยเสริม ได้แก่ การได้รับคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุข, อสม. หรือบุคคลใกล้ชิดในครอบครัวและการได้รับแรงจูงใจโดยการได้รับรางวัลจากส่วนราชการได้รับคำชมจากเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของประชาชน คำล่ำทำเตื่ออำเภอดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ จากการศึกษาครั้งนี้ พบว่า การได้รับปัจจัยเสริม ได้แก่ การได้รับคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุข, อสม. หรือบุคคลใกล้ชิดในครอบครัวและการได้รับแรงจูงใจโดยการได้รับรางวัลจากส่วนราชการได้รับคำชมจากเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของกลุ่มตัวอย่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($r=0.156$ $P=0.007$) อธิบายได้ว่า ปัจจัยเสริมเป็นปัจจัยที่ได้รับจากบุคคลอื่น เช่น อาสาสมัครสาธารณสุข ผู้นำชุมชน เจ้าหน้าที่สาธารณสุข เป็นการได้รับคำแนะนำหรือกระตุ้นเตือนเกี่ยวกับการป้องกันและควบคุมโรค เมื่อบุคคลปฏิบัติตาม ก็จะได้รับ การยอมรับ จึงสนับสนุนให้บุคคลปฏิบัติพฤติกรรมนั้นๆ (Green & Kreuter, 1999) พฤติกรรมจะไม่เกิดขึ้นถ้า

ไม่มีสิ่งกระตุ้นทางสังคม เช่น การได้รับข่าวสาร คำบอกเล่าของบุคคลอื่น การได้รับกำลังใจ การได้รับคำชื่นชมจากหน่วยงานของรัฐ (จันทร์พร จิเรษฐพัฒนา, 2551) ซึ่งจากการศึกษาครั้งนี้ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้รับคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุข, อสม. หรือบุคคลใกล้ชิดในครอบครัว และการได้รับแรงจูงใจ โดยการได้รับรางวัลจากส่วนราชการ ได้รับคำชมจากเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการป้องกันและควบคุมโรคอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ จันทร์พร จิเรษฐพัฒนา (2551) พบว่าเจ้าหน้าที่สาธารณสุข และ อสม. มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติพฤติกรรมในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกและมีบทบาทสำคัญในการเป็นผู้สนับสนุนและจัดสรรทรัพยากรสำหรับใช้ในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก และยังคงสอดคล้องกับการศึกษาของ วรณภา ญาณโรจน์ (2546) ที่พบว่าการไม่ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโรคไข้เลือดออก และการไม่รู้จักรายละเอียดเป็นอุปสรรคในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ รุ่งทิพย์ ผูกเกสร (2546) พบว่า ปัจจัยแรงสนับสนุนทางสังคม ได้แก่ การได้รับข้อมูลข่าวสาร การได้รับคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุข หรืออาสาสมัครสาธารณสุข มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของประชาชน สอดคล้องกับการศึกษาของ สำราญ สิริภคมงคล (2546) พบว่า การได้รับข้อมูลข่าวสาร การได้รับคำแนะนำมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการควบคุมโรคไข้เลือดออกแต่อย่างไรก็ตาม การศึกษาในครั้งนี้ยังพบว่า กลุ่มตัวอย่างยังคงไม่ได้รับการกระตุ้นเตือนจากคนในครอบครัวที่พูดถึงโอกาสป่วยและความรุนแรงของโรคไข้เลือดออกที่จะเกิดกับในครอบครัวของท่าน และบ้านของท่านเคยได้รับรางวัลบ้านเรือนปลอดลูกน้ำยุงลาย ซึ่งเป็นอุปสรรคในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับ โอกาสเสี่ยงและความรุนแรงของการเกิดโรครวมถึงวิธีการป้องกันโรคไข้เลือดออกส่งผลต่อการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกที่มีประสิทธิภาพได้

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงทดลอง โดยนำปัจจัยที่ศึกษาได้ไปวางแผนในการดำเนินงาน เพื่อพัฒนาแนวทางการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกอย่างเหมาะสม
2. ควรศึกษาถึงความแตกต่างของการระบาดของโรคไข้เลือดออกแบบเปรียบเทียบชุมชนที่มีการระบาดซ้ำซากและชุมชนที่ไม่มีการระบาดในอำเภอดอยเต่า เพื่อพัฒนาสร้างเป็นรูปแบบการดำเนินงานในพื้นที่ต่อไป

ตารางที่ 5.1 ข้อเสนอแนะแนวทางการนำผลการศึกษามาใช้ในรูปแบบแผนที่ทางเดินยุทธศาสตร์

ประเด็นยุทธศาสตร์	แผนกลยุทธ์/ แนวทางการพัฒนา	วิธีการดำเนินการ	ระยะเวลาการ ดำเนินการ	หน่วยงาน รับผิดชอบ	ตัวชี้วัด ความสำเร็จ	แหล่ง งบประมาณ
1. ลดอัตราการเกิดโรคไข้เลือดออกในชุมชน	1. การสนับสนุนทรัพยากรในการป้องกันและควบคุมโรค 2. ใช้เลือดออกให้เพียงพอ	- เขียนโครงการขอรับการสนับสนุนทรัพยากรในการป้องกันและควบคุมโรค - ใช้เลือดออกในชุมชน - การทำข้อตกลงในระดับท้องถิ่นระหว่าง อบต. รพสต. และอสม. - อบต. ควรจัดให้มีการทำแผนที่ความคิดของท้องถิ่น / ตำบล ในโอกาสที่มีผู้นำใหม่ เพื่อให้โอกาสประชาชนได้มีส่วนร่วม	ปีงบประมาณ 2556-2558	เทศบาลตำบลท่าเดื่อ-มีดกา	จำนวนสิ่งสนับสนุนในการดำเนินการควบคุมและป้องกันโรคไข้เลือดออกแก่ชุมชน	กองทุนสุขภาพเทศบาลตำบลท่าเดื่อ-มีดกา
2. ชุมชนมีโครงการของชุมชน		- การสร้างโครงการชุมชนด้วยรายละเอียดจากแผนปฏิบัติการ (Micro-SLM)/ตาราง 11 ช่อง - การดำเนินกิจกรรมเฝ้าระวังโรค - ใช้เลือดออกโดยชุมชนอย่างเข้มข้น - สร้างโครงการชุมชนใหม่ๆ - ส่งเสริมองค์สัมพันธ์กัน	ปีงบประมาณ 2556-2558	ทุกชุมชนในเขตรับผิดชอบเทศบาลตำบลท่าเดื่อ-มีดกา	จำนวนโครงการที่ดำเนินการโดยชุมชน	กองทุนสุขภาพเทศบาลตำบลท่าเดื่อ-มีดกา

ตารางที่ 5.1 (ต่อ)

ประเด็นยุทธศาสตร์	แผนกลยุทธ์ / แนวทางการพัฒนา	วิธีการดำเนินการ	ระยะเวลาการดำเนินการ	หน่วยงานรับผิดชอบ	ตัวชี้วัด	แหล่งงบประมาณ
2. ชุมชน มีระบบเฝ้าระวัง/คัดกรองที่มีประสิทธิภาพ	- พัฒนาแกนนำให้สามารถคัดกรองเฝ้าระวังปัญหาทางสุขภาพ/และสภาวะแวดล้อม(แหล่งเพาะพันธุ์ลูกน้ำยุงลาย)	- สร้างความรู้ความเข้าใจบทบาทของแกนนำ ในการเฝ้าระวังป้องกันควบคุมโรคให้เด็ดออก - จัดให้มีเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องนี้ในชุมชน - จัดเวทีให้ แก่นนำแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการพัฒนาระบบคัดกรอง/เฝ้าระวังที่โรงเรียน- นวัตกรรมและชุมชน	ปีงบประมาณ 2556-2558	ทุกชุมชนในเขตรับผิดชอบ เทศบาลตำบลท่าเดื่อ-มิดกา	จำนวนแกนนำ เฝ้าระวัง โรค ปัญหาโรค ใช้เลือดออกในชุมชน	กองทุนสุขภาพเทศบาลตำบลท่าเดื่อ-มิดกา
3. ชุมชนมีมาตรการทางสังคมกักกันลูกน้ำยุงลายในครัวเรือนตนเองด้วยตนเอง	- พัฒนาระบบการสร้างความเข้าใจและใช้มาตรการทางสังคมโดยท้องถิ่น/ชุมชน	- ประชาคมเพื่อกำหนดมาตรการทางสังคมอย่างมีส่วนร่วม - สร้างมาตรการทางสังคมด้วยการทำความเข้าใจกับ อบต. รพสต. อสม. ผู้นำชุมชน	ปีงบประมาณ 2556-2558	ทุกชุมชนในเขตรับผิดชอบ เทศบาลตำบลท่าเดื่อ-มิดกา	ชุมชนมีมาตรการทางสังคมที่ เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหา ป้องกันโรค	กองทุนสุขภาพเทศบาลตำบลท่าเดื่อ-มิดกา

ตารางที่ 5.1 (ต่อ)

ประเด็นยุทธศาสตร์	แผนกลยุทธ์ / แนวทางการพัฒนา	วิธีการดำเนินการ	ระยะเวลาการ ดำเนินการ	หน่วยงาน รับผิดชอบ	ตัวชี้วัด ความสำเร็จ	แหล่ง งบประมาณ
		- คัดเลือกบ้านและโรงเรียนตัวอย่างและมอบรางวัล - มีบทลงโทษกับผู้ฝ่าฝืนกฎจากการประชาคม			- ใจเลื้อดออกที่ชุมชนกำหนด	
4. บุคลากร/แกนนำมีสมรรถนะที่เหมาะสมตาม KPI	- สร้างโรงเรียนนวัตกรรมสุขภาพชุมชน	- สร้างเครือข่ายวิชาการ - อบรมการสร้างและใช้แผนที่ทางเดินยุทธศาสตร์แก้ปัญงานขับเคลื่อนเครือข่าย - เพื่อทักษะทีมงานเป็นวิทยากรหลักและวิทยากรกระบวนการสนับสนุนในพื้นที่ - จัดศึกษาดูงานโรงเรียนนวัตกรรมสุขภาพ	ปีงบประมาณ 2556-2558	- ทุกชุมชนในเขตเทศบาลตำบลท่าเดื่อ-มิดกา	- จำนวนคนที่ได้รับการอบรม - จำนวนโรงเรียนนวัตกรรมสุขภาพชุมชนในตำบลท่าเดื่อ	- กองทุนสุขภาพเทศบาลตำบลท่าเดื่อ-มิดกา

ตารางที่ 5.1 (ต่อ)

ประเด็นยุทธศาสตร์	แผนกลยุทธ์ / แนวทางการพัฒนา	วิธีการดำเนินการ	ระยะเวลาการ ดำเนินการ	หน่วยงาน รับผิดชอบ	ตัวชี้วัด ความสำเร็จ	แหล่ง งบประมาณ
5. อปท. ร่วม ตัดสินใจ ขับเคลื่อน งานเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรค ให้ปลอดภัย	- สร้างข้อตกลงระหว่าง เครือข่าย	- การทำข้อตกลงในระดับท้องถิ่น ระหว่าง อปท. รพสต. และอสม. - อปท. ควรจัดให้มีการทำแผนที่ ความคิดของท้องถิ่น/ตำบล ในโอกาสที่มีผู้นำใหม่ เพื่อให้ โอกาสประชาชนได้มีส่วนร่วม	ปีงบประมาณ 2556-2558	เทศบาลตำบล ท่าเดื่อ-มิดกา	- ข้อตกลงร่วมมือ ระหว่าง อปท. ในการขับเคลื่อน งานสุขภาพ - มีแผนที่ทางเดิน ยุทธศาสตร์ของ เทศบาล	กองทุนสุขภาพ เทศบาลตำบล ท่าเดื่อ-มิดกา
6. มีระบบสื่อสาร/ สารสนเทศที่มี ประสิทธิภาพ	- พัฒนาระบบสื่อสารและ บุคคล เพื่อการ สื่อสารเชิงการจัดการ สุขภาพ/นวัตกรรม	- สร้างชุดความรู้และสื่อบุคคล (กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อปท. ผู้นำ) - พัฒนาความรู้ให้แก่มวลชน - มีการส่งต่อข้อมูลคืนสู่ชุมชน	ปีงบประมาณ 2556-2558	เทศบาลตำบล ท่าเดื่อ-มิดกา	- ระบบข้อมูลและ สารสนเทศที่มี ความพร้อมใช้งาน และสามารถเข้าถึง ข้อมูล	กองทุนสุขภาพ เทศบาลตำบล ท่าเดื่อ-มิดกา